

بورسی رابطه بین ارزشها و فرهنگ سازمانی در سازمانهای دولتی شهر کرمان

محبوبه بهرامپور^۱

دکتر محمود نکونی مقدم^۲

چکیده

نیروی انسانی به عنوان مهم‌ترین و با ارزش‌ترین سرمایه یک سازمان مطرح است. لذا توجه به آنها، مخصوصاً توجه به ارزشها آنها در سازمان، می‌توان گام مهمی را در موفقیت سازمان برداشت.

ارزشها اهمیت دارند زیرا پایه و اساس درک نگرشها، انگیزش و ادراک افراد هستند. از آنجا که ارزشها تعیین کننده یا هدایت کننده رفتار می‌باشند، لذا تناسب فرد در سازمان (یعنی اینکه رفتار فرد با فرهنگ سازمانی متناسب باشد) به عنوان عاملی به حساب می‌آید که بر آن اساس فرد می‌تواند به سازمان بپیوندد، به عنوان عنصری از سازمان درآید و عملکردش مورد ارزیابی قرار گیرد و یا ارتقای مقام یابد. تولماتس^۳ (۲۰۰۴) معتقد است قطعاً روابط آشکاری بین ارزشها افراد و فرهنگ سازمانی وجود دارد.

هدف از این تحقیق تعیین رابطه بین ارزشها پرسنلی و فرهنگ سازمانی در سازمانهای دولتی شهر کرمان می‌باشد. این پژوهش با استفاده از مطالعات مقطعی و روش همبستگی در جامعه آماری ۲۴۲۸ نفری کارکنان سازمانهای دولتی شهر کرمان از روش تصادفی نمونه‌گیری طبقه‌بندی شده تعداد ۱۹۶ نفر انتخاب و انجام گردید. برای جمع‌آوری اطلاعات از دو پرسشنامه استفاده شد و برای تعیین روایی، از نظرات ۵ نفر از استادان گروه مدیریت و علوم تربیتی استفاده شد. اعتبار آن از طریق بازآزمایی به دست

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مدیریت دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان

^۲ استادیار گروه مدیریت بهداشت و درمان دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پژوهشگی

آمد. در این تحقیق اطلاعات جمع‌آوری شده با استفاده از نرم‌افزار spss تجزیه و تحلیل گردید.

نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که بین ارزش‌های پرستنی (دستیابی به اهداف، کمک و توجه به سایرین، درستکاری، منصف بودن) و فرهنگ (انطباق‌پذیری، رسالتی، مشارکتی، سازگاری) سازمانی رابطه معنی‌داری وجود دارد.

کلید واژه‌ها

ارزش‌های کارکنان، فرهنگ سازمانی

مقدمه

سازمان مجموعه‌ای است که با اندیشه و قصد اهداف معینی تعریف می‌شود. هر سازمان ممکن است دارای اهداف متعددی باشد، که این اهداف از طریق فعالیت افراد یا کارکردهای ابزاری و تجهیزات تحقق می‌یابند. (سید جوادی، ۱۳۸۳). تعیین هدفهای سازمان، به همین ترتیب انتخاب شیوه‌ها و روش‌های سازمان، تا حد قابل توجهی تابع ارزشها و اعتقادات و طرز تفکر و نیازهای افرادی قرار می‌گیرد که در تعیین و انتخاب هدفها و روش‌های مزبور دخالت داشته‌اند. بنابراین مدیریت بر معنای وسیع فقط شامل فن و تکنیک نمی‌شود، بلکه ارزش‌های فردی و اجتماعی در تعیین هدفهای مورد نظر و انتخاب روش‌های مطلوب مؤثر واقع می‌شود. (اقتداری، ۱۳۸۴)

می‌دانیم یکی از عناصر ضروری در سازمان ارزش‌های انسانی است. مدیریت به همان عامل انسانی اطلاق می‌شود که چرخه‌ای سازمان را به گردش در می‌آورد و مسیر آن را تعیین می‌کند. مدیر در کالبد سازمان روح می‌دمد و ارزش‌های انسانی و مهارت‌های اداری را به نحوی در هم می‌آمیزد که با حفظ تعادل

لازم بین تخصص (تقسیم کار) و هماهنگی تحقق هدفهای مطلوب به بهترین وجه امکان‌پذیر شود . (اقتداری ، ۱۳۸۴)

از طرف دیگر انسانها مهم‌ترین بازیگران عرصه فرهنگ هستند به گونه‌ای که هم بر فرهنگ تأثیر می‌گذارند و هم از آن تأثیر می‌پذیرند . منابع انسانی، سرمایه‌های اصلی سازمان هستند که موفقیت و بقاء سازمان به آنها بستگی دارد . (جعفری‌نیا ، ۱۳۸۲)

فرهنگ جوامع به طور عام و فرهنگ سازمانها به طور خاص در تطابق با روند تغییرات به طور پویا در تکاپو است . رهبران جوامع و مدیران سازمانها بی‌وقفه به دنبال کشف رموز و اسرار تداوم بقاء و تطبیق با شرایط جهان پرطغیان کنونی‌اند و صدای تغییر و نوآوری در هر گوشه از دنیا با آهنگی فراگیر و از طریق شبکه ارتباطات جهانی و با سرعتی پرشتاپ در همه طبقه‌انداز می‌گردد . شکوفه‌ها و ثمره‌های درختان شقوق زندگی و فرهنگ جوامع و سازمانها در بهارهای جدید تکرار و مثال گذشته نیست . مردم در جوامع و کارکنان سازمانها با ناباوری و تحیر در بسترها پر رمز و راز و پیچیده شبکه‌های منطقه‌ای به اقیانوس جهانی می‌پیوندند . سرعت تغییر تکنولوژی، اطلاعات و ارتباطات پیوند گذشته و حال و آینده فرهنگ کار و فرهنگ سازمانی را از هم گستته است . با وجود این، مقوله فرهنگ هنوز عامل مهمی است که تعیین کننده اقدامات مدیریتی است و بر عملکرد مدیریت تأثیر می‌گذارد . فرهنگ بر ساختار و فنونی که سازمانها برای تأثیرگذاری در نحوه تفکر و رفتار مدیریت کارکنان از آن استفاده می‌کنند اثر گذشته و از مقوله‌هایی است که در بکارگیری روشهای مدیریتی باید مدنظر قرار گیرد و به عنوان یک متغير در عملیات مدیریت شناخته شود . (سید جوادیان ، ۱۳۸۲)

روش

در این تحقیق از مطالعات مقطعی و روش همبستگی استفاده شد. جامعه آماری این تحقیق کلیه کارکنان سازمانهای دولتی شهر کرمان بود که تعداد آنها ۲۴۲۸ نفر گزارش شد. بر اساس روش تصادفی نمونه‌گیری طبقه‌بندی شده از میان جامعه آماری تعداد ۱۹۶ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند.

برای جمع‌آوری اطلاعات از دو پرسشنامه بسته استفاده شد. پرسشنامه ارزش‌های پرسنلی (محقق ساخته) متغیرهای دستیابی به اهداف، کمک و توجه به سایرین، درستکاری و منصف بودن را می‌سنجید. پرسشنامه فرهنگ سازمانی متغیرهای انطباق‌پذیری، رسالتی، مشارکتی و سازگاری را می‌سنجید که بر اساس فرهنگ سازمانی دنی سان طراحی شده است.

روایی از واژه (روا) به معنای جایز و درست گرفته شده به معنای صحیح و درست بودن است. مقصود از روایی آن است که وسیله اندازه‌گیری، بتواند خصیصه و ویژگی مورد نظر را اندازه بگیرد. اهمیت روایی از آن جهت است که اندازه‌گیری‌های نامناسب و ناکافی می‌تواند هر پژوهش علمی را بی‌ارزش و ناروا سازد. به منظور حصول اطمینان از روایی پرسشنامه، کلیه سؤالهای آزمون به ۵ نفر از استادان گروه مدیریت و علوم تربیتی داده شد تا نظر خود را در زمینه هر یک از سؤالها عنوان نمایند. میزان روایی پرسشنامه ارزش‌های پرسنلی ۹۱ / ۰ و همچنین میزان روایی پرسشنامه فرهنگ سازمانی ۹۱۶ / ۰ به دست آمد. برای تعیین اعتبار ابزار اندازه‌گیری در این تحقیق، از روش اجرای دوباره آزمودنی‌ها روش بازآزمایی استفاده شد. برای تعیین اعتبار پرسشنامه، ۱۰ نفر از کارکنان واحدهای مختلف جامعه مورد تحقیق، به سؤالهای پرسشنامه مربوطه جواب دادند. پس از یک هفته دوباره این عمل تکرار گردید و سپس میزان پایایی پرسشنامه ارزش‌های پرسنلی (با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون و اسپیرمن) ۹۱۵ / ۰ و ۸۲۳ / ۰ و

میزان پایایی پرسشنامه فرهنگ سازمانی (با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون و اسپیرمن) ۹۷۵ و ۹۸۵ بدست آمد.

برای تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار spss، ضمن به کارگیری آماره‌های استنباطی شامل آزمونهای همبستگی اسپیرمن، پیرسون و تاو کندال همراه با نمودارهای پراکنش و خط برآش شده برای بررسی رابطه بین متغیرها، آزمون T ، همراه با نمودارهای جعبه‌ای برای مقایسه میانگین‌های دو نمونه مستقل، آزمون F (آنالیز واریانس یک‌طرفه) همراه با نمودارهای جعبه‌ای برای مقایسه میانگین‌های چند نمونه مستقل، آزمون کروسکال-والیس برای مقایسه توزیع چند نمونه مستقل مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفت. لازم به ذکر است که در این تحقیق سطح معنی‌داری $\alpha = 0.05$ در نظر گرفته شده است.

یافته‌ها

فرضیه اصلی: بین ارزش‌های پرسنلی و فرهنگ سازمانی رابطه وجود دارد.

جدول ۱: آماره‌های آزمون همبستگی پیرسون، اسپیرمن و تاو کندال مربوط به رابطه بین دو متغیر ارزش‌های پرسنلی و فرهنگ سازمانی

متغیر	ارزش‌های پرسنلی							
	کندال		اسپیرمن		پیرسون		آزمون	
وجود رابطه	تعداد	معنی داری	ضریب همبستگی	معنی داری	ضریب همبستگی	معنی داری	ضریب همبستگی	فرهنگ سازمانی
دارد	۱۹۶	۰.۰۰۰	۰.۵۶۶	۰.۰۰۰	۰.۷۲۶	۰.۰۰۰	۰.۷۱۱	

بررسی رابطه بین ارزش‌های پرسنلی و فرهنگ سازمانی...

فرضیات فرعی:

فرضیه اول: بین دستیابی به اهداف و ابعاد چهارگانه فرهنگ سازمانی (فرهنگ انطباق‌پذیری، فرهنگ رسالتی، فرهنگ مشارکتی و فرهنگ سازگاری) رابطه وجود دارد.

جدول ۲، آماره‌های آزمون هبستگی پرسنون، اسپریمن و تاوکنال مربوط به رابطه بین متغیر دستیابی به اهداف و ابعاد چهارگانه فرهنگ سازمانی (فرهنگ انطباق‌پذیری، فرهنگ رسالتی، فرهنگ مشارکتی و فرهنگ سازگاری)

ردیف	ردیف	دستیابی به اهداف								متغیر	
		کنال		اسپریمن		پرسنون		آزمون			
		معنی	ضریب همبستگی	معنی	ضریب همبستگی	معنی	ضریب همبستگی	معنی	ضریب همبستگی		
۱	دارد	۰.۹۶	۰.۳۷۸	۰.۴۹۰	۰.۳۴۹	فرهنگ انطباق‌پذیری	
۲	دارد	۰.۹۶	۰.۳۲۱	۰.۵۶۰	۰.۵۲۲	فرهنگ رسالتی	
۳	دارد	۰.۹۶	۰.۴۸۳	۰.۵۶	۰.۴۸۱	فرهنگ مشارکتی	
۴	دارد	۰.۹۶	۰.۴۲۰	۰.۵۴۵	۰.۵۱۸	فرهنگ سازگاری	

فرضیه دوم: بین کمک و توجه به سایرین و ابعاد چهارگانه فرهنگ سازمانی (فرهنگ انطباق‌پذیری، فرهنگ رسالتی، فرهنگ مشارکتی و فرهنگ سازگاری) رابطه وجود دارد.

فصلنامه پژوهش‌های تربیتی

جدول ۳: آماره‌های آزمون هبستگی پیرسون، اسپرمن و تاو کندال مربوط به رابطه بین متغیر کمک و توجه به سایرین و ابعاد چهارگانه فرهنگ سازمانی [فرهنگ انطباق‌پذیری، فرهنگ رسالتی، فرهنگ مشارکتی و فرهنگ سازگاری]

متغیر	آزمون												
	اسپرمن				پیرسون								
کندال		معنی داری		ضریب همبستگی		معنی داری		ضریب همبستگی		معنی داری		ضریب همبستگی	
فرهنگ انطباق‌پذیری	دارد	۱۹۶	۰.۲۲۳	۰.۴۲۲	۰.۲۸۸	۰.۴۵۱	۰.۴۵۱
فرهنگ رسالتی	دارد	۱۹۶	۰.۲۱۶	۰.۴۱۲	۰.۴۵۱	۰.۴۲۷	۰.۴۲۷
فرهنگ مشارکتی	دارد	۱۹۶	۰.۲۴۸	۰.۴۵۵	۰.۴۲۲	۰.۴۲۷	۰.۴۲۷
فرهنگ سازگاری	دارد	۱۹۶	۰.۲۱۷	۰.۴۱۷	۰.۴۲۲	۰.۴۲۷	۰.۴۲۷

فرضیه سوم: بین درستکاری و ابعاد چهارگانه فرهنگ سازمانی (فرهنگ انطباق‌پذیری، فرهنگ رسالتی، فرهنگ مشارکتی و فرهنگ سازگاری) رابطه وجود دارد

جدول ۴: آماره‌های آزمون هبستگی پیرسون، اسپرمن و تاو کندال مربوط به رابطه بین متغیر درستکاری و ابعاد چهارگانه فرهنگ سازمانی [فرهنگ انطباق‌پذیری، فرهنگ رسالتی، فرهنگ مشارکتی و فرهنگ سازگاری]

متغیر	آزمون												
	اسپرمن				پیرسون								
کندال		معنی داری		ضریب همبستگی		معنی داری		ضریب همبستگی		معنی داری		ضریب همبستگی	
فرهنگ انطباق‌پذیری	دارد	۱۹۶	۰.۲۸۳	۰.۳۷۰	۰.۳۲۱	۰.۳۶۸	۰.۳۶۸
فرهنگ رسالتی	دارد	۱۹۶	۰.۲۷۳	۰.۳۵۵	۰.۳۸۰	۰.۳۸۰	۰.۳۸۰
فرهنگ مشارکتی	دارد	۱۹۶	۰.۲۶۴	۰.۴۰۶	۰.۴۵۱	۰.۴۵۱	۰.۴۵۱
فرهنگ سازگاری	دارد	۱۹۶	۰.۲۴۵	۰.۳۲۲	۰.۴۵۱	۰.۴۵۱	۰.۴۵۱

بررسی ابسطه بین ارزش‌های پرسنلی و فرهنگ سازمانی...

فرضیه چهارم: بین منصف بودن و ابعاد چهارگانه فرهنگ سازمانی

(فرهنگ انطباق پذیری، فرهنگ رسالتی، فرهنگ مشارکتی و فرهنگ سازگاری)

رابطه وجود دارد.

جدول ۵، آماره های آزمون همبستگی پیرسون، اسپیرمن و تاوتا کندال مربوط به رابطه بین متغیر ملطف بودن و ابعاد چهارگانه فرهنگ سازمانی (فرهنگ انطباق پذیری، فرهنگ رسالتی، فرهنگ مشارکتی و فرهنگ سازگاری)

متغیر	منصف بودن								آزمون
	کندال		اسپیرمن		پیرسون		متغیر		
د	د	معنی دار	ضریب همبستگی	معنی داری	ضریب همبستگی	معنی داری	ضریب همبستگی	آزمون	
دار	۱۹۶	۰.۴۷۱	۰.۴۲۱	۰.۴۱	فرهنگ انطباق پذیری	
دار	۱۹۶	۰.۴۸۶	۰.۴۴۷	۰.۴۶	فرهنگ رسالتی	
دار	۱۹۶	۰.۵۲۹	۰.۵۹۱	۰.۵۱۱	فرهنگ مشارکتی	
دار	۱۹۶	۰.۵۵۰	۰.۷۰۶	۰.۷۳۲	فرهنگ سازگاری	

بحث و نتیجه‌گیری

در مورد فرضیه اصلی، با توجه به تجزیه و تحلیل داده‌ها (نتایج جدول ۱) از طریق آزمون‌های همبستگی پیرسون و اسپیرمن بین دو متغیر ارزش‌های پرسنلی و فرهنگ سازمانی، مشخص شد که ضرایب همبستگی بین ارزش‌های پرسنلی و فرهنگ سازمانی در آزمون پیرسون و اسپیرمن به ترتیب برابر 0.711 و 0.726 به دست آمده است. چون p -مقدار (معنی داری) در هر دو آزمون پیرسون و اسپیرمن برابر 0.000 است و کوچکتر از سطح معنی داری $\alpha=0.05$ می‌باشد. لذا

در این سطح فرض H_0 یعنی عدم وجود رابطه رد می‌شود، در نتیجه بین متغیر ارزش‌های پرسنلی و فرهنگ سازمانی رابطه معنی‌داری وجود دارد. در ضمن رابطه بین این دو متغیر با آزمون تاو t کنдал هم بررسی شد که ضریب همبستگی بین این دو متغیر برابر 0.566 و معنی‌داری برابر 0.000 است، که نشان از رابطه قوی بین این دو متغیر است.

در خصوص فرضیه اول، با توجه به تجزیه و تحلیل داده‌ها (نتایج جدول ۲) از طریق آزمونهای همبستگی پیرسون و اسپیرمن بین متغیر دستیابی به اهداف و ابعاد چهارگانه فرهنگ سازمانی (فرهنگ انطباق‌پذیری، فرهنگ رسالتی، فرهنگ مشارکتی و فرهنگ سازگاری)، مشخص شد که ضرایب همبستگی بین دستیابی به اهداف با متغیرهای فرهنگ انطباق‌پذیری، فرهنگ رسالتی، فرهنگ مشارکتی و فرهنگ سازگاری در آزمون پیرسون به ترتیب برابر 0.449 ، 0.481 ، 0.542 و 0.518 و در آزمون اسپیرمن به ترتیب برابر 0.490 ، 0.506 ، 0.506 و 0.545 به دست آمده است. چون P -مقدار (معنی‌داری) بین دستیابی به اهداف و ابعاد چهارگانه فرهنگ سازمانی در هر دو آزمون پیرسون و اسپیرمن برابر 0.000 است و کوچکتر از سطح معنی‌داری $\alpha = 0.05$ می‌باشد، لذا در این سطح فرضهای H_0^1 ، H_0^2 ، H_0^3 ، H_0^4 یعنی عدم وجود رابطه شدیداً رد می‌شوند و در نتیجه بین متغیر دستیابی به اهداف و ابعاد چهارگانه فرهنگ سازمانی (فرهنگ انطباق‌پذیری، فرهنگ رسالتی، فرهنگ مشارکتی و فرهنگ سازگاری) رابطه معنی‌داری وجود دارد. در ضمن رابطه بین متغیر دستیابی به اهداف با متغیرهای فرهنگ انطباق‌پذیری، فرهنگ رسالتی فرهنگ مشارکتی و فرهنگ سازگاری با آزمون تاو t کنдал هم بررسی شد که ضرایب همبستگی آنها به ترتیب برابر با 0.3781 ، 0.420 ، 0.382 و 0.431 و معنی‌داری بین همه متغیرها برابر 0.000 است، که نشان از رابطه قوی بین متغیرهای فوق است.

در مورد فرضیه دوم، با توجه به تجزیه و تحلیل داده‌ها (نتایج جدول ۳) از طریق آزمونهای همبستگی پیرسون و اسپیرمن بین متغیر کمک و توجه به سایرین و ابعاد چهارگانه فرهنگ سازمانی (فرهنگ انطباق‌پذیری، فرهنگ رسالتی، فرهنگ مشارکتی و فرهنگ سازگاری)، مشخص شد که ضرایب همبستگی بین متغیر کمک و توجه به سایرین با متغیرهای فرنگ انطباق‌پذیری، فرنگ رسالتی، فرنگ مشارکتی و فرنگ سازگاری در آزمون پیرسون به ترتیب برابر 0.388 ، 0.422 ، 0.427 و 0.451 و در آزمون اسپیرمن به ترتیب برابر 0.412 ، 0.422 ، 0.427 و 0.455 و 0.417 به دست آمده است. چون p -مقدار (معنی‌داری) بین متغیر کمک و توجه به سایرین و ابعاد چهارگانه فرنگ سازمانی در هر دو آزمون پیرسون و اسپیرمن برابر 0.000 است و کوچکتر از سطح معنی‌داری $\alpha=0.05$ می‌باشد، لذا در این سطح فرضهای $H_0^9, H_0^8, H_0^7, H_0^6$ یعنی عدم وجود رابطه شدیداً رد می‌شوند و در نتیجه بین متغیر کمک و توجه به سایرین و ابعاد چهارگانه فرنگ سازمانی (فرهنگ انطباق‌پذیری، فرنگ رسالتی، فرنگ مشارکتی و فرنگ سازگاری) رابطه معنی‌داری وجود دارد. در ضمن رابطه بین متغیر کمک و توجه به سایرین با متغیرهای فرنگ انطباق‌پذیری، فرنگ رسالتی، فرنگ مشارکتی و فرنگ سازگاری با آزمون تاواط کندال هم بررسی شد که ضرایب همبستگی آنها به ترتیب برابر با 0.323 ، 0.316 ، 0.348 و 0.317 و معنی‌داری بین همه متغیرها برابر 0.000 است، که نشان از رابطه قوی بین متغیرهای فوق است.

در خصوص فرضیه سوم، با توجه به تجزیه و تحلیل داده‌ها (نتایج جدول ۴) از طریق آزمونهای آزمونهای همبستگی پیرسون و اسپیرمن بین متغیر درستکاری و ابعاد چهارگانه فرنگ سازمانی (فرهنگ انطباق‌پذیری، فرنگ رسالتی، فرنگ مشارکتی و فرنگ سازگاری)، مشخص شد که ضرایب همبستگی بین متغیر درستکاری با متغیرهای فرنگ انطباق‌پذیری، فرنگ

رسالتی، فرهنگ مشارکتی و فرهنگ سازگاری در آزمون پیرسون به ترتیب برابر $0/321$ ، $0/368$ ، $0/280$ و در آزمون اسپیرمن به ترتیب برابر $0/370$ ، $0/350$ و $0/406$ به دست آمده است. چون P -مقدار (معنی‌داری) بین متغیر درستکاری و ابعاد چهارگانه فرهنگ سازمانی در هر دو آزمون پیرسون و اسپیرمن برابر $0/000$ است و کوچکتر از سطح معنی‌داری $a=0/05$ می‌باشد، لذا در این سطح فرضهای $H_0^{13}, H_0^{12}, H_0^{11}, H_0^{10}$ یعنی عدم وجود رابطه شدیداً رد می‌شوند و در نتیجه بین متغیر درستکاری و ابعاد چهارگانه فرهنگ سازمانی (فرهنگ انطباق‌پذیری، فرهنگ رسالتی، فرهنگ مشارکتی و فرهنگ سازگاری) رابطه معنی‌داری وجود دارد. در ضمن رابطه بین متغیر درستکاری با متغیرهای فرهنگ انطباق‌پذیری، فرهنگ رسالتی، فرهنگ مشارکتی و فرهنگ سازگاری با آزمون تاو α کندال هم بررسی شد که ضرایب همبستگی آنها به ترتیب برابر با $0/282$ ، $0/272$ ، $0/214$ و $0/225$ و معنی‌داری بین همه متغیرها برابر $0/000$ است، که نشان از رابطه قوی بین متغیرهای فوق است.

در مورد فرضیه چهارم، با توجه به تجزیه و تحلیل داده‌ها (نتایج جدول ۵) از طریق آزمونهای همبستگی پیرسون و اسپیرمن بین متغیر منصف بودن و ابعاد چهارگانه فرهنگ سازمانی (فرهنگ انطباق‌پذیری، فرهنگ رسالتی، فرهنگ مشارکتی و فرهنگ سازگاری)، مشخص شد که ضرایب همبستگی بین متغیر منصف بودن با متغیرهای فرهنگ انطباق‌پذیری، فرهنگ رسالتی، فرهنگ مشارکتی و فرهنگ سازگاری در آزمون پیرسون به ترتیب برابر $0/601$ ، $0/666$ ، $0/711$ و $0/732$ و در آزمون اسپیرمن به ترتیب برابر $0/621$ ، $0/647$ ، $0/691$ و $0/706$ به دست آمده است. چون P -مقدار (معنی‌داری) بین متغیر منصف بودن و ابعاد چهارگانه فرهنگ سازمانی در هر دو آزمون پیرسون و اسپیرمن برابر $0/000$ است و کوچکتر از سطح معنی‌داری $a=0/05$ می‌باشد، لذا در این سطح فرضهای

$H_0^{17}, H_0^{16}, H_0^{15}, H_0^{14}$ یعنی عدم وجود رابطه شدیداً رد می‌شوند و در نتیجه بین متغیر منصف بودن و ابعاد چهارگانه فرهنگ سازمانی (فرهنگ انطباق‌پذیری، فرهنگ رسالتی، فرهنگ مشارکتی و فرهنگ سازگاری) رابطه معنی‌داری وجود دارد. در ضمن رابطه بین متغیر منصف بودن با متغیرهای فرهنگ انطباق‌پذیری، فرهنگ رسالتی، فرهنگ مشارکتی و فرهنگ سازگاری با آزمون تاو δ کندال هم بررسی شد که ضرایب همبستگی آنها به ترتیب برابر با 0.471 , 0.486 , 0.529 و 0.550 و معنی‌داری بین همه متغیرها برابر 0.000 است، که نشان از رابطه قوی بین متغیرهای فوق است.

نتیجه حاصل از آزمون فرضیات این پژوهش نشانگر آن است که بین ارزش‌های پرستنی و فرهنگ سازمانی رابطه وجود دارد. یافته‌های پژوهش به طور خاص تأیید کننده دیدگاه صاحب نظرانی مثل مک‌لینو (۱۹۹۴)، مک‌لینی (۱۹۹۶)، اکونور (۱۹۹۵)، هافستد (۲۰۰۱، ۱۹۹۳) ذکر شده در آندریجوس کاجا (۲۰۰۴)، تولماتس (۲۰۰۴) و میر‌شکرانی (۱۲۸۵) می‌باشد.

همانطور که می‌دانیم، نیروی کار در حال تغییر است. شعارهای روز عبارتند از: تنوع نیروی کار، مهارت‌های نیروی کار و ارزش‌های نیروی کار. مدیران باید خودشان را برای مقابله مطلوب با افراد از قومها و نژادهای متفاوت، تعدد جنسیت و سنین مختلف، سبک زندگی متفاوت و ارزش‌های شخصیتی مهیا کنند. همچنین برخورد با کارکنانی که مهارت‌هایشان (چه از طریق تحصیل به دست آمده باشد و چه از طریق شغل)، با نیازهای فناوری جدید و تغییرات شغلی محیط کار مطابقت ندارد، آماده کنند. مدیران باید خود را مهیا کند تا با کارکنانی که ارزش‌هایشان تحت تأثیر محیط اجتماعی، (چون ارزش‌های خانواده، ملاحظات محیطی و مفهوم شغل) در حال دگرگونی است، سروکار داشته باشند. مدیر موفق تنوع و اختلاف را ارج می‌نهد و همواره به دنبال روش‌هایی است که نیازهای

چند فرهنگی محیط کار را تأمین کند. (شرمرهون، هانت و ازبون، ترجمه فارسی،
(۱۳۷۸)

کتابنامه

- اقتداری، علی محمد، (۱۳۸۴). سازمان و مدیریت، تهران: انتشارات مولوی، چاپ سی و ششم.
- جفری نیا، شمس‌الله، (۱۳۸۲). بررسی رابطه بین فرهنگ سازمانی و بهره‌وری منابع انسانی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان ایلام، پایگاه اینترنتی مرکز اطلاعات و مدارک ایران، <http://www.irandoc.ac.ir>
- سیدجوادی، سیدرضا، (۱۳۸۳). نظریه‌های مدیریت و سازمان، تهران: انتشارات نگاه دانش، چاپ اول.
- شرمرهون، جان آر، جیمز جی هانت و ریچاردان ازبون، (۱۳۷۸). مدیریت رفتار سازمانی، مترجمان مهدی ایرانزاد پاریزی، محمد علی بابائی زکیلی، محمدعلی سبحان الهی، تهران: مؤسسات تحقیقات و آموزش مدیریت، چاپ اول.
- میرشکرائی، محمد، (۱۳۸۵). رابطه تحول ارزشها و فرهنگ عمومی، پایگاه اینترنتی مرکز اطلاعات و مدارک ایران <http://www.irandoc.ac.ir>
- Andrijevskaja, Janita,(2004), The RelationShip Between Organizational Culture And Individual Values
<http://dspace.utlib.ee/dspace/bitstream/10062/749/5/Andrijevskaja.pdf>
 - Tolmats,Elina,(2004), The RelationShip Between Organizational Culture And Individual Values
<http://www.utlib.ee/ekollekt/diss/mag/2004/b16667281/Tolmats.pdf>

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی